Eshuis

ACCOUNTANTSVERSLAG 2023

Gemeente Opsterland

8 juli 2024

Per saldo persoonlijker

Certified B Corporation

SRA gecertificeerd

Independent Member of PrimeGlobal

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Aan het raad van de gemeente Opsterland
T.a.v. mevrouw L. Meijer, griffier
Postbus 10000
9244 ZP BEETSTERZWAAG

Behandeld door: Erik Pot
Ons kenmerk: 2024.253
Datum: 8 juli 2024

Geacht bestuur,

In opdracht van uw raad hebben wij de jaarrekening 2023 gecontroleerd. U heeft onze opdracht bevestigd door middel van ondertekening van een (jaarlijks terugkerende) opdrachtbevestiging met daarin een aantal formele aspecten in relatie tot onze opdracht en de communicatie daarover. Hierbij ontvangt u het accountantsverslag naar aanleiding van onze controlewerkzaamheden. Naast dit verslag ontvangt u van ons de controleverklaring alsmede een exemplaar van de gewaarmerkte jaarstukken. Onze controleverklaring dateren wij op 8 juli 2024, de datum wanneer de jaarrekening in uw raad wordt vastgesteld.

In deze brief gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen, de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken en rapporteren wij, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen.

Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om de gemeenteraad te ondersteunen bij de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken.

Wij benadrukken dat verspreiding van de controleverklaring met handtekening en de gewaarmerkte jaarrekening niet is toegestaan. In hoofdstuk 2 leggen wij uit waarom dat belangrijk is en hoe u aan de publicatieverplichtingen kunt voldoen.

Met vriendelijke groet,
Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. S. Hofsteenge RA

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Stand van zaken invoering rechtmatigheidsverantwoording

Zoals we eerder aan u gerapporteerd hebben, heeft het rijk besloten dat met ingang van 2023 niet langer de accountant maar het college van burgemeester en wethouders verantwoording aflegt en een conclusie trekt over het rechtmatig handelen binnen de gemeente Opsterland. Onze rol beperkt zich tot het toetsen of in de rechtmatigheidsverantwoording, die in de jaarstukken wordt behandeld in de bestuursverklaring en de toelichting daarop in de paragraaf bedrijfsvoering, de bevindingen, die voorvloeien uit de interne controles en anderszins zijn geconstateerd, getrouw zijn weergeven.

Begin 2024 zijn decentrale overheden en accountants geconfronteerd met de mededeling van het ministerie van BZK dat het regelgevend kader voor de rechtmatigheidsverantwoording nog niet af is. De gemeentewet en de wet gemeenschappelijke regelingen zijn weliswaar gewijzigd maar dat geldt niet voor uw verslaggevingsregels, het BBV, en voor onze controlecriteria, zoals opgenomen in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Inmiddels is bekend geworden dat de Algemene Rekenkamer heeft aangegeven fundamentele bezwaren te hebben tegen de voorgestelde regelgeving. Dat houdt snelle aanpassing van de regels tegen.

Dat betekent niet dat de rechtmatigheidsverantwoording niet kan worden opgesteld of dat de controle daarop nog niet is uitgevoerd, omdat op basis van de conceptregelgeving en daarop gebaseerde uitspraken toelichtingen, veel mogelijk is. Onze cijfermatige controles ondervinden hier geen hinder van en u bent zelf aan de slag gegaan met de rechtmatigheidsverantwoording. Inmiddels heeft BZK in IBI Nieuwbrief 121 decentrale overheden gevraagd om, conform de gewijzigde Gemeentewet, “gewoon” een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. Op 12 april is door de NBA, de beroepsorganisatie van accountants, nadere guidance uitgebracht met een aantal scenario’s rondom de rechtmatigheidsverantwoording en de gevolgen per scenario voor de inhoud van de controleverklaring. Met de informatie van BZK en NBA is echter helder geworden op welke wijze organisaties en accountants de werkzaamheden voor de jaarrekening 2023 af kunnen ronden. Een modeltekst voor de verklaring is in de maak.

Eshuis

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Inhoudsopgave

1. De hoofdlijnen van onze controle 5
2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie 7
3. Resultaat en weerstandsvermogen 9
4. Controlebevindingen 11
5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen 19
6. Overige onderwerpen 21
7. Onafhankelijkheid gewaarborgd 23
8. Afsluiting 24

Bijlage bij accountantsverslag 2023 gemeente Opsterland 25

Bijlage 1: Verplichte rapportage inzake de SiSa-bijlage

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

1. De hoofdlijnen van onze controle

Onderwerp	Bevindingen
Strekking van de controleverklaring	Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring over de getrouwheid van de cijfers in de jaarrekening. Onderdeel hiervan is ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. Op pagina 159 van de jaarstukken treft u de bestuursverklaring aan. Onderdeel van onze controle blijft de getrouwheid en de rechtmatige besteding van de specifieke uitkeringen.
Resultaat 2023 en vermogenspositie	Over 2023 is een resultaat gerealiseerd van € 3,1 miljoen positief. Over 2022 is een positief resultaat gerealiseerd van € 14,8 miljoen. Het totale eigen vermogen komt ultimo 2023 uit op € 45,3 miljoen (ultimo 2022: € 40,9 miljoen). Dit betekent een solvabiliteit van 41,2% (ultimo 2022 was dat 37,3%).
Verslaggeving en WNT	Uit onze controle blijkt dat de jaarrekening 2023 overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften is opgesteld. Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarverslaggeving is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie. Tevens hebben wij vastgesteld dat is voldaan aan de WNT.
Controleverschillen	In hoofdstuk 5 hebben wij een overzicht opgenomen van de niet-gecorrigeerde controleverschillen.
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de jaarrekeningcontrole geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die van invloed zijn op ons oordeel. In onze managementletter van 14 december 2023 hebben we onze bevindingen uit de interim-controle meer in detail beschreven.
Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Tijdens de controle hebben wij met u gesproken over frauderisico's, fraudesignalen en uw interne beheersing. U heeft ons onder meer bevestigd dat er in de organisatie geen gevallen zijn gemeld van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen dat bij u sprake is van fraude, misbruik of oneigenlijk gebruik. De rechtmatigheidsverantwoording leidt tot meer focus op misbruik en oneigenlijk gebruik in overheidsorganisaties.
Belangrijke schattingen in de jaarrekening	Iedere jaarrekening bevat schattingen bijvoorbeeld in de waardering van vaste activa, vorderingen, voorraden, voorzieningen en het afgrenzen van verplichtingen. De schattingsmethoden zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar en de door u gekozen methoden zijn aanvaardbaar.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Dataveiligheid en IT	Uw IT-omgeving vraagt steeds meer aandacht en krijgt die ook. De eisen die in de praktijk gesteld worden aan IT en dataveiligheid nemen nog steeds toe maar op alle fronten de norm halen is gelet op uw schaalgrootte uitdagend geworden. U realiseert zich dat 100% veiligheid niet bestaat, maar u doet datgene wat passend is in uw omstandigheden.
Bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording	Met ingang van 2023 geven wij alleen een oordeel omtrent de getrouwheid en niet meer een separaat oordeel omtrent de financiële rechtmatigheid. Het college van burgemeester en wethouders heeft hierover zelf gerapporteerd in de rechtmatigheidsverantwoording. De rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de jaarrekening en valt onder ons getrouwheidsoordeel. Wij hebben geen andere bevindingen dan door u zelf in de jaarrekening opgenomen.
Verplichte rapportering over fraude en continuïteit	Op grond van de beroepsvoorschriften voor accountants dienen wij sinds het boekjaar 2022 in onze controleverklaring actief te rapporteren over de werkzaamheden die wij doen met betrekking tot deze onderwerpen. Daarbij is het belangrijk dat de gemeente zelf ook een analyse maakt en een standpunt inneemt met betrekking tot de mate waarin de risico's in beeld zijn, maatregelen zijn getroffen om de risico's te verkleinen en wat de beoordeling is over eventuele resterende risico's. U hebt deze beide onderwerpen meegenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering. Wij benadrukken dat de passages in de controleverklaring zijn toegevoegd op grond van wettelijke verplichtingen en niet omdat we specifieke bevindingen hebben.
Verantwoording specifieke uitkeringen	Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd met inachtneming van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole die hierover regels bevat. De gemeente Opsterland kent diverse specifieke uitkeringen. Het aantal neemt de laatste jaren snel toe. Dat betekent niet alleen dat de financiering van gemeenten meer en meer incidenteel plaatsvindt maar ook de verantwoordingsdruk en controledruk nemen toe. Dat vraagt extra inspanning van de organisatie en van ons. In gezamenlijkheid zijn we erin geslaagd om de benodigde informatie tijdig te verwerken en te controleren. De verplichte tabel waarin wij onze bevindingen moeten rapporteren is in de bijlage opgenomen. Wij hebben bij de voor u van toepassing zijnde specifieke uitkeringen geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de rapporteringstoleranties voor SiSa overschrijden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit de volgende stappen: Het college van burgemeester en wethouders behandelt in de betreffende vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening, stelt de jaarstukken daarmee vervolgens op. Op dat moment ontstaan formeel de jaarstukken.

De gemeenteraad behandelt vervolgens de jaarstukken en stelt deze vast. Er zit enige tijd tussen de verzending van de stukken aan de raad en de vergadering waarin de vaststelling van de jaarstukken plaatsvindt. Mochten in de periode tot de vaststelling van de jaarrekening omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken de gemeente in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen te bespreken.

Openbaarmaking

Bij de jaarstukken hoort de controleverklaring die is gedateerd op 8 juni 2024, de datum van de behandeling in de raad. Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief en mag niet worden gepubliceerd. Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Deze mag openbaar gemaakt worden. Het is niet toegestaan de origineel getekende verklaring openbaar te maken.

Deze werkwijze is van belang om misbruik van onze handtekening te voorkomen. Indien wij constateren dat toch gebruik gemaakt is van een controleverklaring met onze handtekening zullen wij u verzoeken dit te herstellen, bijvoorbeeld door de jaarstukken van het internet af te halen, dan wel de fysieke verspreiding ongedaan te maken. Vanzelfsprekend treden wij in die situaties met u in overleg over de manier waarop dit moet plaatsvinden.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, wordt openbaar gemaakt in de jaarrekening, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd blijft. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Hiervoor gebruikt u een exemplaar zonder ons waarmerk. De gewaarmerkte versie van de jaarrekening is uitsluitend voor uw eigen archief. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Dit accountantsverslag brengen wij uit in een versie met en zonder handtekening. De versie zonder handtekening kan in het kader van de bestuurlijke behandeling worden verspreid. De versie met handtekening is alleen bestemd voor uw archief. Verspreiding daarvan is niet toegestaan.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

3. Resultaat en weerstandsvermogen

3.1 Resultaat 2023

U hebt het boekjaar 2023 afgesloten met een positief resultaat van € 3,1 miljoen. De begroting na wijziging sluit met een positief resultaat van € 1,9 miljoen. Het boekjaar 2022 heeft u afgesloten met een positief resultaat van € 14,8 miljoen. Het positieve resultaat is als “gerealiseerd resultaat” afzonderlijk zichtbaar in de balans.

Een resultaat is het verschil tussen het totaal aan baten enerzijds (bij u over 2023 € 98,6 miljoen) en het totaal aan lasten anderzijds van € 94,2,6 miljoen). Dat komt bij u neer op € 4,4 miljoen. Daarnaast heeft uw raad goedkeuring verstrekt aan een aantal mutaties op de reserves. Het saldo van de dotaties en de onttrekkingen komt uit op € 1,3 miljoen. De som van het saldo van de baten en lasten (€ 4,4 miljoen) en deze mutaties (€ 1,3 miljoen) is het jaarrekeningresultaat van € 3,1 miljoen.

Bij analyse van uw positieve resultaat over 2023 blijkt dat incidentele factoren een belangrijke rol hebben gespeeld. In uw jaarstukken is aangegeven hoe het resultaat tot stand is gekomen.

3.2 Vermogenspositie

De ontwikkeling van uw vermogenspositie hebben we in onderstaande tabel weergegeven in zowel een solvabiliteitspercentage als in een absoluut bedrag. Hoewel het hebben van een stevige vermogenspositie niet uw primaire doelstelling is, heeft eigen vermogen ook een functie als financieringsmiddel voor activa en het genereren van liquiditeit voor transacties. Een minimumbuffer is dan ook wenselijk.

De positieve resultaten brengen een toename van het eigen vermogen en een toename van de solvabiliteit met zich mee. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is uitgebreid ingegaan op de risico’s die de gemeente signaleert en het daarvoor benodigde en beschikbare weerstandsvermogen. U concludeert dat het weerstandsvermogen ruim voldoende is om de risico’s af te dekken. Wij delen uw mening.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

In het navolgende overzicht vatten we uw vermogenspositie samen, zowel vanuit de balans als vanuit uw exploitatie (bedragen * € 1.000).

Vermogenspositie	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Algemene reserve	23.612	22.314	19.856
Bestemmingsreserves	18.610	3.816	8.771
Gerealiseerd resultaat	3.092	14.800	2.938
Totaal eigen vermogen	45.315	40.930	31.565
Solvabiliteit in %	41	37,4	30,4

De forse toename van de bestemmingsreserves komt door het instellen van een Reserve projecten afschrijving (€ 10 miljoen) en een Reserve afschrijving verduurzaming gebouwen (€ 3 miljoen), beide in overeenstemming met besluitvorming in uw raad.

In de jaarrekening concludeert u zelf dat uw vermogenspositie en uw begroting voor 2024 voor de komende tijd voldoende waarborgen bieden als het gaat om de continuïteit van uw organisatie.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4. Controlebevindingen

4.1. Algemeen

In onze managementletter 2023 hebben we gemeld dat de interne beheersing binnen uw gemeente voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Interne beheersing is bij u belangrijk en u hebt een professionele interne controlestructuur opgezet. U staat open voor advies, maar maakt daarbij wel uw eigen afwegingen en dat is terecht. Die conclusie is bij de jaarrekeningcontrole niet veranderd.

De eisen aan de interne beheersing bij decentrale overheden nemen zowel maatschappelijk gezien als vanuit het accountantsvak steeds verder toe. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft u gebruikt om risico's, beheersmaatregelen, de uit te voeren controles en de restrisico's nog beter met elkaar te verbinden. De uitgevoerde controles leiden niet alleen tot een onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording maar ook tot meer inzicht in de kwaliteit van processen.

4.2 Rapporteren over fraude

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening maar ook met betrekking tot omkoping, corruptie, ondermijning en de naleving van andere wet- en regelgeving.
De aandacht voor het thema fraude en integriteit neemt de laatste jaren steeds verder toe. Het zorgt ervoor dat organisaties steeds vaker gevraagd wordt transparant te zijn in de visie, het beleid en het toezicht op het integer handelen in alle geledingen van de organisatie.

Dat gaat dus niet alleen over fraude maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik, het hanteren van gedragscodes en de naleving van andere regelgeving bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden en milieu. Dit ziet niet alleen toe op gedragingen op de werkvloer, maar ook op bestuur en toezicht.

Op grond van de verslaggevingsregels geldt voor veel organisaties de verplichting om in het jaarverslag te rapporteren over de fraudegevoeligheid van de organisatie. U bent alert op fraude en u beschikt over een frauderisicoanalyse. Ook in uw interne controles heeft dit onderwerp aandacht.

De accountant maakt zelf ook een inschatting van de frauderisico's binnen een organisatie, en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en te bezien of deze maatregelen effectief zijn. Datzelfde geldt ook voor integriteitsrisico's en mogelijke niet-naleving van regelgeving.

Inhoudsopgave
Hoofdlijnen van onze controle
Bestuurlijke afhandeling en publicatie
Resultaat en weerstandsvermogen
Controlebevindingen
Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
Overige onderwerpen
Onafhankelijkheid gewaarborgd
Afsluiting

In iedere organisatie bestaat een risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management bij de totstandkoming van schattingen. We beoordelen in het kader van onze controle de interne processen op deze schattingen en doen detailcontroles op de uitgangspunten en aannames die aan significante schattingen ten grondslag liggen. Ook zijn we alert op ongebruikelijke transacties, (langdurige) samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties, het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels. Daarnaast onderkennen we risico's in bepaalde delen van de opbrengstverantwoording.

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, dan communiceren wij dit met de directie. In sommige gevallen, bij fraude in de top van de organisatie, of wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, melden wij dit aan de toezichthouder. In dat geval rapporteren wij daar veelal separaat over. Tijdens onze werkzaamheden besteden wij ook aandacht aan elementen van beïnvloeding en druk die kunnen leiden tot een aantasting van het bestuurlijk handelen binnen de organisatie.

Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, maar daarbij merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2023 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

4.3 Continuïteitsbeoordeling

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de organisatie om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten. Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren.

Naast ontwikkelingen in de regelgeving voor accountants leiden de hogere inflatie, de energieprijsontwikkeling en de reactie van de deelnemende overheden hierop, tot een andere beoordeling van continuïteitsrisico's. Om die reden vragen wij uw aandacht voor deze beoordeling.

Net als ten aanzien van het onderwerp fraude is ook rapportering in de controleverklaring over continuïteit met ingang van 2022 verplicht.
Hoewel vanwege de wettelijke waarborgen feitelijke discontinuïteit van uw gemeente als geheel niet aan de orde is, kan onder omstandigheden de financiële positie wel aanleiding zijn tot het schrappen van taken of het afstoten van activa. Ook externe ontwikkelingen zoals de coronapandemie en de energieprijsontwikkeling kunnen van invloed zijn op de manier waarop naar uw financiële positie gekeken wordt. In onze controleverklaring is meer informatie dan voorheen opgenomen over de continuïteitsbeoordeling die wij uitvoeren. Om die reden vragen wij uw aandacht voor deze beoordeling. Ons werk begint immers met uw eigen inschattingen over de toekomst.
U hebt in de paragraaf Bedrijfsvoering aangegeven dat er geen voornemens bestaan om op korte termijn taken of activiteiten te beëindigen en u bent van mening dat de continuïteit gewaarborgd is. Dat zijn wij met u eens.

Inhoudsopgave
Hoofdlijnen van onze controle
Bestuurlijke afhandeling en publicatie
Resultaat en weerstandsvermogen
Controlebevindingen
Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
Overige onderwerpen
Onafhankelijkheid gewaarborgd
Afsluiting

4.4 Verantwoording Specifieke uitkeringen

Ter voorkoming van onnodige verantwoordingdruk verstrekt het Rijk een groot aantal specifieke geldstromen die via het systeem van Single Information Single Audit, moeten worden verantwoord.

De verantwoordingsgegevens voor deze regeling worden opgenomen in de zogeheten SiSa-bijlage bij de jaarrekening. In tegenstelling tot de andere onderdelen van de jaarrekening is de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 niet alleen van toepassing op de getrouwheid, maar ook op de rechtmatigheid van de in deze bijlage opgenomen bestedingen. In de SiSa-bijlage zijn vrijwel alleen financiële gegevens opgenomen.

De controlevoorschriften voor de SiSa-bijlage zijn opgenomen in de Nota verwachtingen accountantscontrole.
Hierin staat onder meer de wijze waarop de controle moet worden ingestoken en zijn specifieke rapporteringsgrenzen voorgeschreven, te weten per specifieke uitkering:

- € 12.500 als de omvangsbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangsbasis groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1,0 mln.
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan € 1,0 mln.

Wij hebben geen fouten of onzekerheden geconstateerd met betrekking tot de SiSa-bijlage 2023 van de gemeente Opsterland die deze grenzen overschrijden. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de bevindingen, ook als er geen fouten en onzekerheden zijn aangetroffen. In de bijlage bij dit accountantsverslag nemen we de verplichte tabel op. Deze tabel dient aan het ministerie van BZK ter beschikking te worden gesteld.

4.5 Rechtmatigheidsverantwoording

Wij hebben de door u aangereikte documentatie, ter onderbouwing van uw eigen verantwoording omtrent de financiële rechtmatigheid, onderzocht. De onderwerpen die door u specifiek zijn beoordeeld hebben betrekking op de begrotingsrechtmatigheid en de aanbestedingswetgeving.

4.5.1 Begrotingsrechtmatigheid

U heeft een analyse gemaakt van de overschrijdingen op programmaniveau. Tot en met 2022 bevatte de Kadernota Rechtmatigheid een tabel met diverse mogelijkheden van overschrijding van de begroting. Als overschrijdingen bijvoorbeeld te wijten waren aan open einde regelingen, gecompenseerd werden door niet begrote baten, dan wel passen binnen het door de raad vastgestelde beleid, dan hoefde de accountant dergelijke overschrijdingen niet mee te nemen in zijn oordeelsvorming.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

De Kadernota 2023 en de interpretatie daarvan zoals die blijkt uit stellingnames van de Commissie BBV, is strenger dan voorgaande jaren. Alle overschrijdingen van de begroting tellen mee voor de vraag of de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens wordt overschreden. Ook overschrijdingen met de achtergrond zoals hiervoor beschreven. Dat geldt zelfs als u hierover afspraken hebt gemaakt in de financiële verordening. Tevens moet u ingaan op onderschrijdingen van lasten alsmede over en onderschrijdingen van de baten. Dat doet u in de programmaverantwoording. Voor deze afwijkingen van de begroting volstaat tijdige melding aan de raad, in overeenstemming met uw financiële verordening.
Met andere woorden: ten aanzien van de overschrijding van de begrote lasten en de weging gelden strengere regels dan voorgaande jaren, ondanks dat de wetgever meermaals heeft aangegeven met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording geen inhoudelijke wijzigingen te beogen.

Kortgezegd in een voorbeeld. Stel uw verantwoordingsgrens is € 5 miljoen. Het totaal van de overschrijdingen van de begroting is € 6 miljoen. Voor € 4 miljoen betreft dit acceptabele afwijkingen, conform met de raad gemaakte afspraken. Dan moeten we nog steeds de totale € 6 miljoen afzetten tegen de grens (€ 5 miljoen dus) en niet de € 2 miljoen die niet acceptabel is. In dit voorbeeld kan de gemeente niet volstaan met een “schone” rechtmatigheidsverantwoording die beperkt blijft tot de standaard tekst, maar moet zij deze aangetroffen afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording opnemen.

Uit de nieuwe Kadernota rechtmatigheid blijkt dat niet alleen naar overschrijdingen op de lasten moet worden gekeken maar dat onderschrijdingen op zowel lasten als baten ook als onrechtmatig moet worden aangemerkt. Vanzelfsprekend komt daarbij de vraag op hoe diep en nauwkeuring onderschrijdingen dienen te worden geanalyseerd om mogelijke onrechtmatigheden te detecteren. De afgelopen periode hebben wij daar gezamenlijk over gesproken waarbij is vastgesteld dat er sprake is van een ingroeiperiode. Voor 2023 zijn de onderschrijdingen weliswaar door u beoordeeld maar er is nog geen sprake van een diepgaande analyse. Wij blijven graag met u in overleg teneinde deze materie nader vorm te geven.

Wij hebben kennis genomen van uw inventarisatie en analyse van de overschrijdingen ten opzichte van de begroting op programmaniveau. Op de programma’s is sprake van overschrijdingen voor een totaalbedrag van € 2.304.000. Op de investeringsbudgetten is geen sprake van overschrijding. Daarmee komen de totale begrotingsonrechtmatigheden uit op € 2.304.000. Deze begrotingsonrechtmatigheden worden door u als acceptabel aangemerkt vanwege het feit dat sprake is open einde regelingen of dat de overschrijdingen passen binnen bestaand beleid. Desondanks moet u deze € 2.304.000 “bruto” wegen en afzetten tegen uw verantwoordingsgrens.

4.5.2 Voorwaardencriterium: Europees aanbesteden
Belangrijke elementen met betrekking tot het voorwaardencriterium zijn de verstrekkingen in het sociaal domein, subsidies en de naleving van de aanbestedingsregels.

Gedurende 2023 zijn vragen onder enkele Friese gemeenten opgekomen omtrent de rechtmatigheid van uitbestedingen door Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân. Op grond van spoedeisendheid zijn contracten Jeugd door SDF verlengd zonder dat daaraan voorafgaand een aanbestedingsprocedure kon worden afgerond. Op grond van de inzet van een onafhankelijke jurist is gebleken dat er geen sprake is van onrechtmatigheid.

Inhoudsopgave
Hoofdlijnen van onze controle
Bestuurlijke afhandeling en publicatie
Resultaat en weerstandsvermogen
Controlebevindingen
Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
Overige onderwerpen
Onafhankelijkheid gewaarborgd
Afsluiting

Indien wel sprake zou zijn geweest van onrechtmatigheid zou dit voor gemeente Opsterland hebben betekend dat, gezien de mate van verbondenheid met SDF de bestedingen aan jeugdzorg in de foutevaluatie als onrechtmatig zou moeten worden meegewogen. Met het feit dat de betreffende gemeenten zich hebben geconformeerd aan de uitkomst van het onderzoek door een onafhankelijke jurist is de dreiging van onrechtmatigheid op dit punt van de baan. De opgekomen discussie heeft daarmee uiteindelijk geen invloed op de strekking van uw rechtmatigheidsverantwoording.

Wij hebben uw analyse met betrekking tot Europees aanbesteden en de daaruit voortvloeiende conclusies beoordeeld. De analyse is uitgevoerd op de totalen per leverancier, met een verdiepingsslag naar de aard van de dienstverlening. Er is over 2023 sprake van onrechtmatigheid voorvloeiend uit het niet voldoen aan de regels van Europese aanbesteding tot een bedrag van € 194.000 (externe inhuur). Wij kunnen ons vinden in de door u gekozen aanpak en komen bij een nadere analyse niet tot een andere conclusie.

4.5.3 M&O-criterium

Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, danwel met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Misbruik van overheidsgelden kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude, om zich onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de ‘geest van de wet’). De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. De gemeente Opsterland beschikt over een nota M&O en heeft in de processen maatregelen ingebouwd om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uit hoofde van het M&O-criterium is voor 2023 voor een bedrag van € 79.000 aan onrechtmatigheid geconstateerd.

Conclusie uit hoofdstuk 4.5

Uw Raad heeft de verantwoordingsgrens vastgesteld op 3% van het totaal van de lasten. Dat betekent bij een totaal aan lasten (inclusief dotaties aan reserves) een grens van € 3,36 miljoen. De geconstateerde bevindingen over de drie rechtmatigheidscriteria tellen op tot € 2.577.000 en dat is lager dan uw verantwoordingsgrens. Daarmee kunt u volstaan met een rechtmatigheidsverantwoording waarin alleen de door de commissie BBV voorgeschreven standaard tekst is opgenomen.

Inhoudsopgave
Hoofdlijnen van onze controle
Bestuurlijke afhandeling en publicatie
Resultaat en weerstandsvermogen
Controlebevindingen
Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
Overige onderwerpen
Onafhankelijkheid gewaarborgd
Afsluiting

4.6 Het maken van schattingen

Bij het opmaken van een jaarrekening is het noodzakelijk dat u schattingen en oordelen toepast om te komen tot betrouwbare cijfers. Niet zelden worden schattingen niet als zodanig onderkend, omdat ze een vast onderdeel van uw administratieve proces zijn. Tijdens onze controle besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de belangrijke schattingen omdat deze, bedoeld of onbedoeld, het resultaat kunnen beïnvloeden.
Binnen uw organisatie hebben de belangrijkste schattingen betrekking op het inschatten van (de waarde van) de materiele vaste activa, de voorraad grond/onderhanden werk grex, de vorderingen en de kortlopende schulden en de noodzaak tot het treffen van voorzieningen. Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geen tekortkomingen aangetroffen in de schattingsmethoden en vastgesteld dat de wijze waarop deze tot stand komen niet is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Wij aanvaarden uw schattingen, maar wij melden volledigheidshalve dat inherent is aan schattingen dat de uiteindelijke uitkomst kan afwijken.
Daarnaast vinden wij het belangrijk dat u in de periode na afloop van het boekjaar de uitkomsten van de gemaakte schattingen evalueert. Op die manier maakt u beter inzichtelijk hoe schattingen in de praktijk zijn uitgepakt. Deze informatie kunt u vervolgens gebruiken om de gehanteerde schattingsmethoden en uitgangspunten voor de komende jaren te verbeteren.

4.7 Grondexploitatie

De balanswaarde van de voorraad gronden bedraagt ultimo 2023 negatief € 0,1 miljoen, waar dat ultimo 2022 negatief € 0,5 miljoen betrof. De gemaakte kosten en gerealiseerde opbrengsten over 2023 zijn ongeveer in evenwicht, zodat de wijziging in de boekwaarde kan worden verklaard uit winstneming op basis van de percentage of completion (POC) methode die in het BBV is voorgeschreven. Wij delen uw mening zoals verwoord in de toelichting op deze balanspost, namelijk dat er sprake is van winstverwachting maar dat deze afhankelijk is van het “economische tij”. Grondexploitatie kent inherente onzekerheden zoals de ontwikkelingen in de rente, de inflatie en het verkooptempo.

Het is onze rol en verantwoordelijkheid om op basis van de beschikbare informatie, documentatie en verwachtingen van betrokkenen een oordeel te vormen over uw balanswaardering. De controle geeft ons verder geen aanleiding tot het maken van opmerkingen in deze rapportage.

4.8 Sociaal domein: nog steeds een groot beslag op uw middelen

We nemen u kort mee in de verschillende onderdelen van het sociaal domein.

4.8.1 Uitvoering PGB Wmo en Jeugdwet door de SVB

Er is ten aanzien van de PGB’s nog steeds sprake van “gedwongen winkelnering” voor gemeenten. De uitvoering van de PGB’s geschiedt door de Sociale VerzekeringsBank (SVB). De controle op de uitvoering en de financiële verantwoording aan de gemeenten wordt gedaan door de interne accountant van de SVB. Bij de verantwoordingen over 2023 heeft deze accountantsdienst een verklaring met beperking afgegeven.

Inhoudsopgave
Hoofdlijnen van onze controle
Bestuurlijke afhandeling en publicatie
Resultaat en weerstandsvermogen
Controlebevindingen
Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
Overige onderwerpen
Onafhankelijkheid gewaarborgd
Afsluiting

Hoewel de SVB de administratieve uitvoering van de PGB's verzorgt, doet zij zelf geen onderzoek naar de prestatielevering. Bestedingen uit hoofde van WMO en Jeugd (zowel ZiN als PGB) worden intern gecontroleerd op rechtmatigheid binnen de toewijzing. Dit is onderdeel van het reguliere controleplan. Daarnaast doet heeft de gemeente gericht cliëntonderzoek gedaan naar de prestatielevering. Daaruit komen geen onzekerheden die uitgaan boven onze rapporteringsgrens.

Omdat de gemeente deze eigen controles heeft uitgevoerd houdt dit per saldo in dat wij als accountant van gemeente Opsterland kunnen uitgaan van de door de SVB gemelde projectie van de "meest waarschijnlijke fout" in de uitvoering zoals opgenomen in de projectiebrieven Wmo en Jeugd. Bij de "meest waarschijnlijke fout" gaat het bij gemeente Opsterland om bedragen die onder de grens van onze rapporteringstolerantie liggen.

4.8.2 CAK verantwoordelijk voor de inning van de eigen bijdragen
In verschillende gevallen zijn de mensen aan wie ondersteuning wordt toegekend een eigen bijdrage verschuldigd. Stichting Centraal Administratie Kantoor AWBZ (CAK) is de instantie die de berekening en inning van de eigen bijdrage verzorgt en deze doorbetaalt aan de gemeente. Net als bij de uitvoering van de PGB's zijn gemeenten verplicht het CAK in te schakelen en heeft men niet de keuze om het zelf ter hand te nemen.

Gemeenten hebben geen inzicht in de berekening van de hoogte van de eigen bijdrage en kunnen daar dus ook geen verantwoordelijkheid voor dragen.

Systeemtechnisch betekent dit dat gemeenten alleen verantwoordelijk zijn voor de aanmelding van cliënten bij het CAK. In de Kadernota rechtmatigheid is aangegeven dat de juistheid en de volledigheid van de eigen bijdrage niet vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente en daarmee ook niet onder de reikwijdte van uw rechtmatigheidsverantwoording.

4.8.3 Jeugdwet, Wmo, zorg in natura
Voor de daadwerkelijke uitvoering van de zorg heeft gemeente Opsterland zelf, dan wel samen met andere opdrachtgevers, tal van zorgaanbieders gecontracteerd om de feitelijke zorg te leveren. De gemeente verstrekt zorg op basis van door de gemeente zelf vast te stellen indicaties, dan wel op basis van doorverwijzingen door daartoe bevoegde professionals (Jeugdwet). Er is uiteraard in de loop van het jaar het nodige contact tussen gemeente en zorgaanbieders, en tussen gemeente en cliënten, in belangrijke mate via elektronisch berichtenverkeer.

Intern worden controles uitgevoerd om de rechtmatigheid van de bestedingen en verstrekkingen uit hoofde van WMO en Jeugdwet vast te stellen. Als sluitstuk ontvangt de gemeente na afloop van het boekjaar van de zorgleveranciers productieverantwoordingen, waarbij boven een afgesproken grens een controleverklaring van de accountant van de zorgaanbieder vereist is. De gemeente analyseert de ontvangen verantwoordingen en controleverklaringen, legt verbanden met de eigen gemeentelijke administratie, klachtenregistraties, contacten met zorgaanbieders en cliënten en vormt zich op basis van het totaal van deze informatie een oordeel over de vraag of de zorg in voldoende mate is geleverd en daarmee de zorgkosten rechtmatig zijn betaald. Wij hebben deze analyses van de gemeente beoordeeld en akkoord bevonden.

Inhoudsopgave
Hoofdlijnen van onze controle
Bestuurlijke afhandeling en publicatie
Resultaat en weerstandsvermogen
Controlebevindingen
Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
Overige onderwerpen
Onafhankelijkheid gewaarborgd
Afsluiting

4.8.4 Participatiewet

De loonkostensubsidies zijn deels als niet getrouw aangemerkt. De wet schrijft een berekening voor, maar in de DVO met Caparis wordt standaard het maximum bedrag betaald. Dat is in tegenspraak met de wet. Het verschil is als niet getrouw aangemerkt. Het voornemen is om de werkwijze in de toekomst aan te passen. Er is hier voor afgerond € 140.000 als niet getrouw aangemerkt. Onze bevindingen sluiten aan op de uitkomsten van de interne controle.

4.9 Vervanging en onderhoud

Onder de voorzieningen bevinden zich de voorzieningen voor gelijkmatige verdeling van kosten voor groot onderhoud. De stand van deze onderhoudsvoorzieningen bedraagt per 31 december 2023 € 4,5 miljoen.

Voor de voorziening groot onderhoud rioleringen geldt dat volgens het onderhoudsplan zoals opgenomen in het Gemeentelijk Watertaken Programma 2020-2025 de verwachte stand per 31 december 2023 € 1,5 miljoen is. Door enkele voordelige effecten in gemaakte kosten en uitstel van werkzaamheden door corona is de werkelijke stand van de voorziening per 31 december 2023 € 2,0 miljoen. De voorziening biedt daarmee dekking voor het inhalen van uitgesteld onderhoud.

4.10 Voorziening voor naheffing btw-bcf en last vennootschapsbelasting

In 2023 is een voorziening van € 0,5 miljoen gevormd in verband met te verwachten naheffingen btw en bcf over de jaren 2019-2022. Over de omvang van het te betalen bedrag is contact geweest met een externe belastingspecialist. De uitkomst van het overleg is dat naar verwachting het te betalen bedrag hoger kan zijn dan de opgenomen voorziening.

De verwachte last voor de vennootschapsbelasting over 2023 van € 141.500 (conform aangifte) is niet meer meegenomen in de jaarrekening aangezien de boeken waren gesloten toen deze last naar voren kwam. Omdat dit bedrag hoger is dan onze rapporteringstolerantie nemen we deze mee in onze foutenevaluatie in hoofdstuk 5.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge noemen we de materialiteit. De materialiteit is voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en bevestigd in uw controleprotocol. Daarbij kan rekening worden gehouden met specifieke factoren of risico's, de zogenaamde "kwalitatieve materialiteit. Tevens gelden scherpere grenzen voor de naleving van de WNT.
Het Bado stelt dat de maximaal te hanteren materialiteit 1% bedraagt van het totaal van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). De bij u gehanteerde materialiteit bedraagt afgerond € 1.122.000 op basis van het totaal aan lasten van € 112,2 miljoen Mochten we niet-gecorrigeerde controleverschillen onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven. Voor geconstateerde onzekerheden geldt een marge van 3% en dus een bedrag van € 3.366.000.

Dit laatste bedrag is ook uw eigen, door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de materialiteit mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens. Deze bedraagt bij u ongeveer € 56.000.

Zoals bekend geven wij met ingang van 2023 alleen een getrouwheidsoordeel af, u vindt daarom in de tabel hierna geen weergave meer van bevindingen ten aanzien van rechtmatigheid.

Niet-gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Te hoge loonkostensubsidie (zie 4.8.4)	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000
Last vennootschapsbelasting 2023 niet meegenomen (zie 4.10)	€ 141.500	-/- € 141.500	-/- € 141.500
Totaal verschillen getrouwheid	**€ 281.500**	**-/- € 1.500**	**-/- € 1.500**
Totaal onzekerheden getrouwheid	**NVT**	**NVT**	**NVT**

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht. Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.

Inhoudsopgave
Hoofdlijnen van onze controle
Bestuurlijke afhandeling en publicatie
Resultaat en weerstandsvermogen
Controlebevindingen
Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
Overige onderwerpen
Onafhankelijkheid gewaarborgd
Afsluiting

6. Overige onderwerpen

6.1 Automatiseringsomgeving

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts díe onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk. Gelet op de beperkte mate van geautomatiseerde beheersmaatregelen in uw organisatie is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk voor de uitvoering van onze werkzaamheden. Uit onze controle zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

6.2 Verantwoordelijkheden in het controleproces

In de controleverklaring wijzen wij op de verdeling van de verantwoordelijkheden van de gemeente Opsterland en de accountant in het controleproces.
Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarstukken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. Het is, en dat beschrijven we ook in de controleverklaring, onze verantwoordelijkheid om de controle van deze jaarrekening uit te voeren met in achtneming van Nederlands recht waaronder het besluit accountantscontrole decentrale overheden en uw eigen controleprotocol. Het voldoen aan gedragsnormen, waar onafhankelijkheid zoals in de vorige paragraaf een onderdeel van is, hoort daarbij.

Onze controle plannen wij zodanig dat we een redelijke mate van zekerheid bereiken dat de jaarrekening geen materiele onjuistheden bevat als gevolg van fouten of fraude. Doordat we werken met steekproeven en andere technieken, bestaat de kans dat fouten ondanks het naar behoren uitvoeren van de controle niet ontdekt worden.
Het is overigens de primaire verantwoordelijkheid van het college om, onder toezicht van de raad, voldoende maatregelen te nemen om fouten en fraude te voorkomen. Daarbij hoort eveneens dat maatregelen ter opsporing in de organisatie worden getroffen. In onze controle besteden wij om die reden uitgebreid aandacht aan deze maatregelen en voeren wij zelf werkzaamheden uit op posten en stromen die, in zijn algemeenheid of bij u, meer dan gemiddeld risicovol zijn.

Inhoudsopgave
Hoofdlijnen van onze controle
Bestuurlijke afhandeling en publicatie
Resultaat en weerstandsvermogen
Controlebevindingen
Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
Overige onderwerpen
Onafhankelijkheid gewaarborgd
Afsluiting

Dat betreft onder andere schattingsposten, correctieboekingen, memoriaalboekingen en de beoordeling van de zakelijkheid van (mogelijk) ongebruikelijke transacties.

Ter afsluiting van het controleproces verstrekt het college aan ons de bevestiging bij de jaarrekening. Hierin geeft het college aan dat zij alle door ons benodigde gegevens hebben verstrekt en dat de jaarrekening naar de laatste inzichten is opgemaakt. Wij hebben, behoudens de in hoofdstuk 5 opgenomen controleverschillen, geen specifieke elementen aan de bevestiging toegevoegd.

Wel hebben wij in de bevestiging bij de jaarrekening de aandacht voor continuïteit van de organisatie en de activiteiten. Hoewel de continuïteit bij decentrale overheden door het Rijk gegarandeerd is, kunnen wel degelijk effecten in de jaarrekening ontstaan als gevolg van keuzes in de activiteiten van de gemeente. De toevoeging behelst de bevestiging dat daar bij u geen sprake van is.

Inhoudsopgave
Hoofdlijnen van onze controle
Bestuurlijke afhandeling en publicatie
Resultaat en weerstandsvermogen
Controlebevindingen
Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
Overige onderwerpen
Onafhankelijkheid gewaarborgd
Afsluiting

7. Onafhankelijkheid gewaarborgd

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO is in de organisatie van Eshuis Registeraccountants ingebed.

Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeente Opsterland voldoende is gewaarborgd. Wij hebben het afgelopen jaar geen andere opdrachten voor u uitgevoerd dan de controle van de jaarrekening en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

Inhoudsopgave
Hoofdlijnen van onze controle
Bestuurlijke afhandeling en publicatie
Resultaat en weerstandsvermogen
Controlebevindingen
Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
Overige onderwerpen
Onafhankelijkheid gewaarborgd
Afsluiting

8. Afsluiting

Wij danken de medewerkers van de gemeente Opsterland voor de samenwerking in de afgelopen periode. Wij vertrouwen er op u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen.

Met vriendelijke groet,
Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. S. Hofsteenge RA

Bijlage:
1. Tabel met bevindingen inzake de specifieke uitkeringen

Inhoudsopgave
Hoofdlijnen van onze controle
Bestuurlijke afhandeling en publicatie
Resultaat en weerstandsvermogen
Controlebevindingen
Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
Overige onderwerpen
Onafhankelijkheid gewaarborgd
Afsluiting

BIJLAGE BIJ ACCOUNTANTSVERSLAG 2023 GEMEENTE OPSTERLAND

Hierna volgt de door het ministerie van BZK voorgeschreven rapporteringstabel inzake SiSa.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2023	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout / onzekerheid
JenV A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	NVT	NVT	NVT
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	NVT	NVT	NVT
BZK C30	Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 2e ronde	NVT	NVT	NVT
BZK C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	NVT	NVT	NVT
BZK C55	Aanpak energiearmoede	NVT	NVT	NVT
BZK C62	Regeling specifieke uitkering aan gemeenten voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	NVT	NVT	NVT
BZK C75	Regiodeals 3e tranche	NVT	NVT	NVT
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	NVT	NVT	NVT
BZK C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	NVT	NVT	NVT
BZK C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	NVT	NVT	NVT

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	NVT	NVT	NVT
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	NVT	NVT	NVT
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	NVT	NVT	NVT
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	NVT	NVT	NVT
EZK F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	NVT	NVT	NVT
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G13	Onderwijsroute _ deel gemeente 2023	NVT	NVT	NVT
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	NVT	NVT	NVT
VWS H8	Regeling Sportakkoord 2020–2022	NVT	NVT	NVT
VWS H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	NVT	NVT	NVT
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	NVT	NVT	NVT
VWS H31	Regeling specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	NVT	NVT	NVT

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

VWS H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	NVT	NVT	NVT

Aspect controleverklaring	**Oordeel**
Getrouwheid van de jaarrekening als geheel	Goedkeurend
Rechtmatigheid inzake de besteding van de specifieke uitkeringen	Goedkeurend